

Till Läkemedelsverket

Dnr 1.1-2016-005861

Insatser för att förbättra patientsäkerheten vid generiskt utbyte

Sveriges Farmaceuter har mottagit rubricerade remiss.

Vi tillstyrker de förslag som redovisas i utredningen. Utredningen vill särskilt att remissinstanserna lämnar synpunkter och förslag på åtgärdsförslagen och i prioritetsordning.

Vid det stora flertalet utbytesförfaranden på apotek uppkommer inga större problem. Det förefaller dock vara så att för vissa individer spelar informationen egentligen inte så stor roll, man har sin inställning klar även om man förnuftsmässigt kan förstå att utbyte genererar besparingar. Det är denna grupp som sannolikt är svårast att nå fram till men skulle generera störst effekter. Man ska vara fullt medveten om att otrygghet med sin läkemedelsbehandling kan vara ett lika stort hot mot en adekvat läkemedelsbehandling som biverkningar och andra uppenbara läkemedelsrelaterade problem.

Nedan framgår ett slags prioritering. Generellt kan sägas att stöd och information måste kunna inhämtas på ett enkelt sätt. Att det framgår var informationen finns är bra men om det kräver flera moment för att hitta dit kommer detta att utgöra hinder mot ändamålsenligheten.

- Att det framgår var listan med periodens vara finns publicerad.

Kommentar: Periodens vara framgår med tydlighet i de expeditionsstöd som finns på apoteken, därav nedprioriterad.

- Att det blir tydligt var information om hjälpämnen hittas.

Kommentar: Framgår i allmänhet i SPC:n, kan behöva tydliggöras med rubriken Hjälpämnen?

- Att det framgår (var?) information om förpackningstyp och tillbehör kan hämtas.

Kommentar: Mycket bra och relevant för patientsäkerheten. Bakgrundsproblematiken är även tydligt beskriven i utredningen.

- Att det förstås var information om läkemedels utseende går att hitta.

Kommentar: Också utomordentligt relevant eftersom många patienter identifierar sina läkemedel på utseende, snarare än förpackningens utseende.

- Att olika parter ansvar och möjlighet att motsätta sig utbyte tydliggörs.

Kommentar: Mycket viktigt både för förskrivare och farmaceuter. Vi får signaler på att okunskap och missuppfattningar förekommer vad gäller förskrivar- och farmaceutkryss både från patienter och professioner.

Vad gäller kanaler och målgrupper vill vi framhålla följande faktorer som utomordentligt viktiga:

EXPERTER PÅ LÄKEMEDEL

Sveriges Farmaceuter

Adress Box 3215 · Vasagatan 48 · 103 64 Stockholm

Telefon 08-507 999 00 Fax 08-507 999 99 E-post post@sverigesfarmaceuter.se Webbplats www.sverigesfarmaceuter.se

1. Att förskrivare, och sjuksköterskor, är införstådda med och berättar för patienter att det förskrivna läkemedlet kan komma att bytas ut på apoteket. I de fall patienter har fått denna information, inte minst från förskrivare, är bytet i allmänhet många gånger lättare att genomföra för patienter som av olika anledningar är skeptiska till byte.
2. Vi instämmer i omvårdnadspersonalens betydelse för att bidra i tryggheten kring utbyte. Det är också ett faktum att många tidskrävande samtal är följden av att omvårdnadspersonal som agerar ombud för patienter på apotek inte har kunskap om utbytesförfarandet. Det förekommer också att läkemedel inte hämtas ut då ombudet känner alltför stor osäkerhet i utbytesfrågan, vilket kan vara ett direkt hot mot patientsäkerheten.
3. Vi tror också att farmaceuter kan behöva stöd i den konkreta kommunikationen kring utbyte. Vissa sätt att uttrycka utbyte kan vara betydligt mer framgångsrika än andra. Åtminstone behöver denna aspekt lyftas, eventuellt i "Ett tryggt utbyte på apotek", eventuellt med exempel på hur man kan uttrycka sig.
4. Det är förstås positivt att broschyren finns på flera språk men vad gäller målgruppen patienter som inte har svenska som modersmål hade vi önskat en särskild kommunikationsstrategi för dessa då det inte är helt ovanligt att denna målgrupp inte har fått anpassad information.
5. Verktygen för att kommunicera och öka kunskapen om utbyte finns, inte minst genom foldern Ett tryggt byte på apotek. Den stora utmaningen är att nå fram till relevanta individer, allmänheten såväl som professionerna. Webbutbildningar och skriftligt material är bra men verkningslösa om de inte genomförs eller läses. Väntrums-TV är också ett förslag i rätt riktning men bör kompletteras med info på andra språk. Ett resonemang kring hur man skapar incitament för att utbildningar genomförs och material läses hade varit välkommet i utredningen.

Konkreta förslag på förändringar i broschyrerna

Patientbroschyren

Det noteras att det inte står något om möjlighet för farmaceuter att motsätta sig utbyte och på vilka grunder det sker.

Professionsbroschyerna

Konkretisera på vilket sätt förskrivare och farmaceuter har ett allmänt informationsansvar, det vill säga var detta ansvar regleras.

För Sveriges Farmaceuter
Stockholm 170404

Clary Holtendal
Föredragande

Kristina Billberg
Förbundsordförande